



Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Stanisław
Nazwisko: Szopa
Miejsce urodzenia: Niegardów
Data urodzenia: 20-04-1907
Imię ojca: Ignacy
Imię matki: Maria
Znany/a też jako: Stanisław Szopa
urodzony/a 17- 04-1907
Imiona rodziców: Jan

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Stanisław Szopa występuje w aktach operacyjnych, jako współpracownik oddziału niepodległościowego Józefa Lacha. Wobec bezskutecznego rozpracowania i poszukiwania Józefa Lacha ps. "Kolek", "K-25", przez PUBP w Miechowie, WUBP w Krakowie wszczął 01.04.1953 Agencyjne Rozpracowanie krypt. "Dusiciel", nr NC-7319/53. Wobec organizacji Lacha WUBP przeprowadził grę operacyjną. J. Lach był przekonany, że nawiązał kontakt z polskimi władzami emigracyjnymi i pisał raporty dla rzekomego płk. Józefa. W rzeczywistości raporty Lacha odbierał agent UB ps. "12", "Janek" i przekazywał je naczelnikowi Wydz. III WUBP w Krakowie Sokołowskiemu. Dzięki wprowadzeniu agentury doprowadzono do całkowitego podporządkowania organizacji poleceniom UB i neutralizacji jej działalności od kwietnia 1953. Metodą stosowaną w sowieckich służbach dzięki tak sterowanej organizacji uzyskano szczegółowe informacje personalne na temat całego lokalnego środowiska wrogo nastawionego do PRL oraz miejsc przechowywania broni. W rozpracowaniu wykorzystano doniesienia przynajmniej 10 informatorów oraz 3 agentów UB. Sprawa krypt. "Dusiciel" została złożona w 1955 roku w Archiwum Wydz. X WUdsBP w Krakowie pod sygn. 226/ag. Przejestrowana 30.11.1966 do nr 7840/II.</p>	<p>Akta o sygn. IPN Kr 010/7735 t. 1-5 (7840/II).</p>	

Akta kontrolno-śledcze w sprawie przeciwko Stanisławowi Szopie. Został zatrzymany 06.10.1953 roku na podstawie postanowienia o zatrzymaniu wydanego w tym samym dniu przez WUBP w Krakowie. Przy zatrzymaniu przeprowadzono rewizję osobistą oraz w domu Szopy. Postanowienie o tymczasowym aresztowaniu wydała 06.10.1953 Wojskowa Prokuratura Rejonowa w Krakowie. Należał do mikołajczykowskiego PSL aż do jego przejścia przez komunistów w 1949 roku. Oskarżony z art. 14 paragraf 1 Dekretu z dnia 13.06.1946, tj. o współpracę z organizacją niepodległościową Józefa Lacha ps. "Kolek" przez ukrywanie i dawanie wyżywienia dowódcy tej organizacji. Akt oskarżenia sporządzony 15.10.1953 przez oficera śledczego WUBP w Krakowie, por. Stanisława Krawczyka, został przesłany 31.10.1953 do WPR w Krakowie. Materiały zostały złożone 02.11.1953 w Archiwum Wydz. II WUBP w Krakowie, pod dawną sygn. 13460/I. Przerejestrowane 26.04.1972 do sygn. 3625/III.

Akta o sygn. IPN Kr 07/3408 (3625/III).

Sprawa przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Krakowie, przeciwko Stanisławowi Szopie. Rozprawa Główna odbyła się 13.11.1953 przed WSR w Krakowie, który orzekł w składzie: przewodniczący - mjr Bazyl Mielnik, ławnicy: kpr Eugeniusz Ploch oraz st. szer. Zbigniew Otto. Skazany 13.11.1953 przez WSR w Krakowie na karę 7 lat więzienia. Od wyroku została wniesiona skarga rewizyjna. Najwyższy Sąd Wojskowy postanowił 11.12.1953 skargę rewizyjną obrońcy pozostawić bez uwzględnienia, pomimo uznania, że WSR w Krakowie "błędnie zakwalifikował czyn skazanego". Szopa został osadzony w więzieniu przy ul. Montelupich w Krakowie. Przeniesiony 15.03.1954 do więzienia w Wiśniczu Nowym, a następnie do Centralnego Więzienia w Raciborzu. Zwolniony warunkowo z więzienia 23.09.1956 na podstawie postanowienia Sądu Wojewódzkiego w Krakowie z dnia 10.08.1956.

Akta o sygn. IPN Kr 110/5156 (Sr 353/53).

Stanisław Szopa występuje w opracowanej w Wydz. "C" KWMO w Krakowie Charakterystyce nr 17 dot. organizacji niepodległościowej Józefa Lacha ps. "Kolek", "Żelazny". Oddział został zorganizowany przez Mieczysława Molendę i Józefa Lacha w 1947 roku. Obszar działalności organizacji obejmował cały powiat miechowski, a ponadto część powiatu krakowskiego i pińczowskiego. Osoby szczególnie odpowiedzialne za zniszczenie organizacji niepodległościowej Lacha to: naczelnik Wydziału III WUBP w Krakowie Stefan Sokołowski, pracownicy tegoż wydziału: Stanisław Zając i Czesław Rzechuła oraz agent ps. "Janek". Akta zawierają kwestionariusz osobowy Stanisława Szopy, który występuje jako współpracownik organizacji Józefa Lacha od 1951 roku do aresztowania 06.10.1953.

Akta o sygn. IPN Kr 074/17 (17/X), organizacja J. Lacha opisana jest również w aktach o następujących sygnaturach: IPN BU 0189/84, IPN BU 00294/49 t. 20 oraz IPN BU 0172/17.